

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 11. sjednici, održanoj dana 16.03.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o finansijskoj reviziji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu, Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj: 01-02-07-11-2-3047-7/21 od septembra 2022. godine.

II.

Sastavni dio ovog zaključka je akt Ministarstva broj: 09-11-395-7/22 od 24.11.2022. godine o poduzetim radnjama po datim preporukama i Naredba o otklanjanju slabosti broj: 09-11-395-8/22 od 10.01.2023. godine po Izvještaju o finansijskoj reviziji iz tačke I. ovog zaključka.

III.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se Skupštini Zeničko-dobojskog kantona.

IV.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Amra Mehmedić

Broj: 02-_____/23

Datum, 16.03.2023. godine

Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,

1x Skupština Zeničko-dobojskog kantona,

1x a/a.

334722

-1

878/22

041KW

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 07-11-2-3047-8/21
Sarajevo, 28. 9. 2022. godine

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
n/p Azra Sinanović, ministrica
Ul. Kučukovići 2
72000 ZENICA

PREDMET: Dostava Izvještaja o finansijskoj reviziji Ministarstva za rad socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu

Poštovana,

U skladu s članom 16. stav 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH dostavlja Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Ministarstva za rad socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu.

Prema članu 16. stav 3) istog Zakona dužni ste poslati odgovor Uredu za reviziju u roku do 60 dana od dana prijema Izvještaja, o preduzetim radnjama, radi prevazilaženja slabosti, neregularnosti i prekršaja koji su identifikovani u revizorskom Izvještaju.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- Dosje
- a/a





IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**MINISTARSTVA ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I
IZBJEGLICE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3047-7/21



Sarajevo, septembar 2022.



SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	13
7.1.1	Prihodi i primici.....	13
7.1.1.1	Primljeni transferi i donacije	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	13
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	13
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	14
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	15
7.1.2.4	Kapitalni transferi.....	18
7.2	BILANS STANJA.....	19
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja.....	19
7.2.2	Stalna sredstva.....	19
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	20
7.2.4	Izvori sredstava	21
7.2.5	Popis sredstava i obaveza	21
8.	JAVNE NABAVKE.....	22
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	22
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	23
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	24
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	27



I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog/opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Tekući transferi drugim nivoima vlasti manje su iskazani za 1.130.000 KM s obzirom na to da je finansiranje Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona“ planirano i knjigovodstveno evidentirano na poziciji ugovorenih usluga i drugih rashoda. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan pregled ovih rashoda i izdataka po vrstama, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6, 7.1.2.2 i 7.1.2.3 Izvještaja);
2. Ne možemo potvrditi iskazani iznos neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u okviru izvora sredstva od 672.125 KM s obzirom na to da u ranijim periodima nisu dosljedno primijenjene Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Kantona, u dijelu koji se odnosi na njegovo utvrđivanje (tačka 7.2.4 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Raspodjela kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 368.310 KM izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez utvrđenih kriterija za odabir. Nisu prezentirani dokazi da su sve jedinice lokalne samouprave s područja Kantona bile obaviještene o mogućnosti dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je ispoštovan princip transparentnosti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.4 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric




GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić


II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Sačiniti mape procesa, vršiti identifikaciju i procjenu rizika, uspostaviti registar rizika te donijeti Strategiju upravljanja rizicima s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4. 
2.	Vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	4. 
3.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4. 
4.	Pravovremeno pokretati i realizirati aktivnosti u oblasti podrške zapošljavanju koje su predviđene programom rada.	5. 
5.	Osigurati uslove za vršenje revizije svih prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i vršenje nadzora nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite i općinskih službi za socijalnu zaštitu na području Kantona.	5. 
6.	Isplate naknada jednokratne novčane pomoći evidentirati u elektronskoj bazi za naknade po propisima iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodica sa djecom (SOTAC), u skladu sa odredbama Zakona o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi.	5.
7.	Uspostaviti osnovne evidencije o raseljenim licima i povratnicima s područja Kantona, te nadležnom ministarstvu dostavljati mjesečne izvještaje u skladu sa Zakonom o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH.	5. 
8.	Rashode i izdatke budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu sa Zakonom o budžetima u BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i izvršavati ih u visini planiranih sredstava za određene namjene.	6.
9.	Utvrđiti kriterije za raspodjelu kapitalnih transfera, sve jedinice lokalne samouprave obavještavati o mogućnosti podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava s ciljem osiguranja transparentnosti, te s korisnicima transfera zaključivati ugovore kojima će regulisati međusobna prava i obaveze.	7.1.2.4 
10.	Inicirati aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti radova izvršenih na zgradi u Radakovu, te u skladu s utvrđenim izvršiti povećanje vrijednosti ovog objekta.	7.2.2 
11.	Obezbijediti dokumentaciju koja potvrđuje iskazana kratkoročna razgraničenja u finansijskim izvještajima, te shodno konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti i knjiženja.	7.2.3 
12.	U saradnji s Ministarstvom finansija izvršiti uvid u dokumentaciju i poslovne promjene koje su u ranijem periodu knjižene na kontu viška prihoda nad rashodima u Glavnoj knjizi Ministarstva, te provesti korektivna knjiženja u skladu s konstatovanim stanjem.	7.2.4 
13.	Članove komisije za popis imenovati uz poštovanje odredbi Zakona o računovodstvu u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.5 

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu;
- Zakon o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom;
- Zakon o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona;
- Odluka Vlade Kantona o utvrđivanju visine i načina ostvarivanja prava na dodatak na plaću nosioca izvršne funkcije, kantonalnog pravobranioca, zamjenika kantonalnog pravobranioca i savjetnika nosioca izvršne vlasti;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona osnovano je Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave.²

U skladu sa Zakonom vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom iz nadležnosti Kantona u oblasti socijalne politike, rada, zaštite i povratka raseljenih lica: provođenje politike rada i zapošljavanja, ostvarivanje osnivačkih prava Kantona prema Javnoj ustanovi Služba za zapošljavanje i nadzor nad njenim radom, kreiranje politike od značaja za podsticaj zapošljavanja osoba sa invaliditetom i obavljanje drugih poslova od značaja za oblast rada i zapošljavanja; socijalne politike kroz socijalnu zaštitu građana u stanju socijalne potrebe i zaštitu porodica sa djecom, te zaštitu civilnih žrtava rata, koordinaciju i nadzor nad radom nadležnih općinskih službi i ustanova socijalne zaštite, iniciranje i provođenje mjera od značaja za razvoj socijalnih prava građana i prevenciju u oblastima socijalne i porodične zaštite, istraživanju socijalnih prava i suzbijanje socijalno – patoloških pojava, ostvarivanju osnovnih prava prema ustanovama iz oblasti socijalne zaštite čiji je osnivač Kanton; politike zaštite i povratka raseljenih lica i povratnika kroz mjere i aktivnosti obnove i rekonstrukcije stambenih objekata u funkciji povratka, koordinacije u radu sa nevladinim organizacijama, rješavanje statusnih pitanja raseljenih lica i povratnika u prvostepenom postupku i nadzor nad provođenjem kantonalnog zakona i podzakonskih akata iz ove oblasti; humanitarne djelatnosti kroz izradu projekata i planova od značaja za zapošljavanje i socijalnu sigurnost građana, davanje mišljenja na humanitarne projekte organizacija registrovanih na federalnom nivou koje djeluju na području Kantona, iniciranje projekata humanitarnog karaktera, planiranje osnovnih i drugih potreba stanovništva za humanitarnom pomoći, nabavka i distribuiranje humanitarne pomoći, podsticaj rada nevladinih udruženja i provođenje drugih aktivnosti od značaja za humanitarnu djelatnost. Također, vrši upravne i druge poslove koji se odnose na prvostepeni i drugostepeni upravni postupak po zakonima i aktima o provođenju tih zakona iz nadležnosti.

Poslovi iz nadležnosti vrše se u okviru Sektora za socijalnu politiku i Sektora za rad, humanitarnu djelatnost i povratke, dok se izvan organizacionih jedinica obavljaju poslovi savjetnika ministra, sekretara Ministarstva i višeg referenta – tehničkog sekretara. Sistematizovano su radna mjesta za 18 izvršilaca, a na 31. 12. 2021. godine u Ministarstvu je bilo 14 zaposlenih.

Ministarstvom rukovodi ministrica Azra Sinanović, koja je imenovana 27. 3. 2019. godine.

Sjedište Ministarstva je u Zenici, u Ulici Kučukovići br. 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima, u periodu od decembra 2021. do septembra 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 10/15

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Ministarstva s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Pojedine transakcije Ministarstva revidirane su u prethodnom periodu, u okviru finansijske revizije Zeničko-dobojskog kantona.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 13 preporuka.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je devet preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a četiri djelimično.

Poduzimanjem aktivnosti na implementaciji preporuka koje su date u pismu rukovodstvu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke po kojima nisu okončane aktivnosti ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva utvrđena su načela unutrašnje organizacije, nadležnosti i poslovi, unutrašnja organizacija, vrste organizacionih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje Ministarstvom i organizacionim jedinicama, ovlaštenja i odgovornosti rukovodećih državnih službenika i druga pitanja u vezi sa organizacijom Ministarstva. Od ukupno 18 sistematizovanih radnih mjesta na 31. 12. 2021. godine nisu popunjena četiri.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Radno mjesto višeg stručnog saradnika za normativno-pravne poslove i dva radna mjesta stručnog savjetnika (za organizovanje i koordinaciju aktivnosti: obnove i rekonstrukcije te za planiranja i izrade projekata zapošljavanja i socijalne uključenosti) upražnjenja su tokom cijele godine, a radno mjesto stručnog savjetnika za nadzor rada ustanova upražnjeno je od 30. 11. 2021. godine. **Nedovoljna popunjenost sistematizovanih radnih mjesta predstavlja rizik za učinkovito kontrolno okruženje i može imati uticaja na obavljanje poslova iz nadležnosti i ispunjenje postavljenih ciljeva (detaljnije opisano u tački 5. Izvještaja).**

Ocjenjivanje državnih službenika u 2021. godini nije izvršeno, iako je to predviđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH⁷ (koji je Zakonom o preuzimanju Zakona o državnoj službi⁸ preuzet kao kantonalni zakon), Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH⁹ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.¹⁰

Ministrica je imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i Radni tim za finansijsko upravljanje i kontrolu. Zadatak Radnog tima je uspostavljanje, razvoj i implementacija odgovarajućeg efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u Ministarstvu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine. Međutim, utvrdili smo da u 2021. godini Radni tim nije poduzeo dovoljne aktivnosti na realizaciji povjerenog zadatka.

Ne vrši se identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, a nije donesena ni strategija upravljanja rizicima.

Kontrolne aktivnosti baziraju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Rukovodstvo je odgovorno za izradu internih akata koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima i dobrim praksama interne kontrole.

Ministarstvo je donijelo određene interne akte kojima se uređuju procesi i poslovi iz nadležnosti, kao što su pravilnici o plaćama i naknadama, radnim odnosima, Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na novčanu pomoć socijalno-intervenirajućeg karaktera za osobe i porodice koje se nalaze u stanju socijalne potrebe, Pravilnik o načinu dodjele i korištenja stambenih jedinica u objektu „Radakovo“ namijenjenom za stambeno zbrinjavanje starih i iznemoglih raseljenih lica te određeni broj instrukcija i uputstava.

U skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH¹¹ Ministarstvo je u obavezi donijeti Pravilnik o internim kontrolama, ali on nije donesen. Nisu sačinjene ni mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa i odgovorna lica.

U 2022. godini Ministarstvo je angažovalo konsultantsku kuću za nabavku elektronske platforme za uspostavu i upravljanje sistemom finansijske kontrole i upravljanja, kao i konsultantske usluge pri uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Međutim, planirane aktivnosti nisu okončane.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija Kantona u propisanom roku.

Ministarstvo ne vrši procjenu rizika, nije uspostavilo registar rizika i donijelo strategiju njihovim upravljanjem. Nisu sačinjene ni mape procesa, zbog čega konstatujemo da nisu poduzete dovoljne aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu, što je obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 77/06 - odluka Ustavnog Suda, 34/10 - odluka Ustavnog Suda, 45/10 - dr. zakon, 4/2012, 99/2015 i 9/2017 - odluka Ustavnog Suda)

⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 3/12

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05 i 103/21

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19

Preporuke:

- *sačiniti mape procesa, vršiti identifikaciju i procjenu rizika, uspostaviti registar rizika te donijeti Strategiju upravljanja rizicima s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Kantona. Uvidom u Upitnik na osnovu kojeg je data utvrdili smo da je Izjava trebala biti sačinjena na obrascu 1B, s obzirom na to da su na pojedinim pozicijama rashodi stvoreni iznad iznosa odobrenog operativnim Budžetom, te je trebalo priložiti Plan otklanjanja nepravilnosti. Dokumentacija na osnovu kojih je data Izjava nije fotokopirana i nije sačinjen Predmet o fiskalnoj odgovornosti. Zbog navedenog, Izjava o fiskalnoj odgovornosti nije sačinjena u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹³ za provođenje interne revizije Ministarstva nadležna je Jedinica za internu reviziju uspostavljena pri Kantonalnom ministarstvu finansija, kao Sektor za internu reviziju. Procesi iz nadležnosti Ministarstva u 2021. godini nisu bili predmet interne revizije.

Prevenција korupcije

Ministarstvo je 2019. godine sačinilo i usvojilo Plan integriteta. U 2021. godini, poduzimane su aktivnosti u vezi s prevencijom korupcije, te sačinjeni i Timu Vlade Kantona za prevenciju i borbu protiv korupcije dostavljeni Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Vlade Kantona za prevenciju korupcije „COVID-19“ i Informacija o provođenju postupka preispitivanja vjerodostojnosti podataka u diplomama zaposlenih. Dostavljeno je i obavještenje o provođenju preporuka iz Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Kantona 2017-2019. godine.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

Oblast rada

Jedan od Strateških ciljeva Ministarstva, naveden i u Programu rada za 2021. godinu, jeste potpora poslodavcima kroz sufinansiranje prekvalifikacije, dokvalifikacije, stručnog osposobljavanja i obuke zanimanja za koje poslodavac iskazuje interes, kao i na provođenje aktivnosti na stvaranju ambijenta za zapošljavanje mladih nezaposlenih osoba u saradnji sa svim nivoima vlasti. S tim u vezi, planirana je realizacija „Programa sufinansiranja zapošljavanja VSS, VŠS, SSS i KV mladih osoba bez radnog iskustva u 2021/2022. godini“, s ciljem stvaranja pretpostavki za njihovo zapošljavanje. Sredstva za ovu namjenu planirana su Budžetom u iznosu od 265.000 KM, a izmjenama i dopunama Budžeta smanjena su na 60.000 KM. Odlukom Ministarstva finansija o preraspodjeli rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu¹⁴ ova sredstva su u cjelokupnom iznosu od 60.000 KM preraspoređena za druge namjene.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁴ Broj 07-03-01/11-2309-1/21 od 14. 12. 2021. godine



Ministarstvo i Javna ustanova Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona izradili su Prijedlog programa kojim je trebalo biti sufinansirano zapošljavanje oko 100 mladih nezaposlenih osoba SSS i KV sprema u trajanju od šest mjeseci. Prijedlog zaključka kojim je tražena saglasnost Vlade Zeničko-dobojskog kantona upućen je Vladi u septembru 2021. godine, ali je aktom Stručne službe Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 4. 10. 2021. godine vraćen u Ministarstvu kao predlažaču zbog, kako je navedeno, potrebe za dodatnim konsultacijama između Ureda premijera i Ministarstva.

Ministarstvo nije pravovremeno pokrenulo aktivnosti na donošenju programa zapošljavanja, koji je predviđen planom i programom rada i programom utroška sredstva za 2021. godinu. Zbog navedenog, planirane aktivnosti u oblasti podrške zapošljavanju nisu ni realizovane.

Preporuka:

- ***pravovremeno pokretati i realizirati aktivnosti u oblasti podrške zapošljavanju koje su predviđene programom rada.***

Oblast socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom

Rješenja o ostvarivanju prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom¹⁵ donose centri za socijalni rad s područja Kantona, odnosno nadležne općinske službe. Ovim Zakonom utvrđeno je da prvostepena rješenja kojima se utvrđuju prava povremeno podliježu reviziji koju po službenoj dužnosti vrši Ministarstvo, prema Instrukciji koju donosi ministar. Prvostepenim rješenjem utvrđeno je da revizija odlaže pravo izvršenja rješenja. Ako je protiv prvostepenog rješenja izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Ministarstvo obavlja samo reviziju rješenja o pravu na stalnu novčanu pomoć i pravima koje ostvaruju civilne žrtve rata, dok se revizija rješenja kojima su utvrđena druga prava, shodno navedenom Zakonu, ne vrši (dodatak na djecu, smještaj u ustanove socijalne zaštite i drugo).

Rješenjem ministricе od 7. 5. 2020. godine za vršenje revizije zaduženi su sekretar Ministarstva, dva pomoćnika Ministarstva, te tri državna službenika. U 2021. godini izvršena je revizija 164 rješenja (139 o priznavanju prava na stalnu novčanu pomoć i 25 kojima su utvrđena prava civilnih žrtava rata). U 2022. godini donesen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva kojim je sistematizovano radno mjesto za obavljanje poslova revizije prvostepenih rješenja iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom.

Iako je Ministarstvo poduzelo određene aktivnosti na osiguranju uslova za obavljanje revizije rješenja kojima se utvrđuju prava prema Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, u 2021. godini, revizija prvostepenih rješenja nije se obavljala u skladu sa članom 146. ovog Zakona, s obzirom na to da je vršena revizija samo rješenja o pravu na stalnu novčanu pomoć i pravima koja ostvaruju civilne žrtve rata.

Članom 154. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom utvrđeno je da Ministarstvo vrši nadzor nad stručnim radom ustanova koje osniva Kanton. S tim u vezi ministrica je u septembru 2021. godine donijela Plan o vršenju nadzora nad stručnim radom i kontroli namjenskog utroška sredstva u ustanovama socijalne zaštite i općinskim službama za socijalnu zaštitu na području Kantona za 2021. godinu. Za provođenje nadzora zaduženo je pet državnih službenika Ministarstva (od imenovanih pet četvero obavlja i reviziju rješenja shodno Rješenju ministricе). Planiran je nadzor 29 ustanova, a nalogom za postupanje predviđeno je izvršenje cjelokupnog Plana, uz mogućnost izmjene termina izlaska na teren.

U 2021. godini izvršen je nadzor 12 ustanova i dvije vanredne provjere koje nisu bile obuhvaćene planom, te sačinjeni izvještaji o izvršenom nadzoru. Plan nije u potpunosti realizovan. Naime, prema izvještaju o izvršenom nadzoru od 15. 11. 2021. godine, obustavljena je daljnja provedba zbog ograničenih ljudskih kapaciteta i mogućnosti u izvršavanju ostalih poslova iz nadležnosti.

¹⁵ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07, 13/11, 3/15 i 2/16



Zakonom o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi¹⁶ uređena je uspostava, ažuriranje i vođenje registra taksi i naknada u FBiH, postupak upisa u registar, način i uslovi ažuriranja registra, odgovornost za vođenje registra, nadzor nad provođenjem zakona, kaznene odredbe i druga pitanja od značaja za registar taksi i naknada u FBiH. Članom 5. Zakona korisnici, a ujedno obveznici unosa podataka su svi organi uprave svih nivoa vlasti u FBiH, federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje i ostale javne ustanove i izvanbudžetski fondovi koji isplaćuju gotovinske naknade na koje se ne plaćaju doprinosi. Jedinstveni registar čine pojedinačne specifikacije svih korisnika naknada, a njegov dio čine podaci postojeće elektronske baze za naknade po propisima iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom (SOTAC). Članom 12. ovog Zakona utvrđena je obaveza unosa podataka u jedinstveni registar, odnosno specifikacija najkasnije u roku sedam dana po izvršenoj isplati.

Utvrđili smo da isplate naknada jednokratne novčane pomoći koje su odobrene i izvršene u okviru nadležnosti Ministarstva nisu evidentirane u bazi SOTAC, što nije u skladu sa Zakonom o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi.

Preporuke:

- *osigurati uslove za vršenje revizije svih prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i vršenje nadzora nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite i općinskih službi za socijalnu zaštitu na području Kantona;*
- *isplate naknada jednokratne novčane pomoći evidentirati u elektronskoj bazi za naknade po propisima iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom (SOTAC), u skladu sa odredbama Zakona o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi.*

Oblast raseljenih lica i izbjeglica

Članom 38. Zakona o raseljenim licima i povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine¹⁷ utvrđena je obaveza da nadležno tijelo kantona popisuje i vodi osnovnu evidenciju o raseljenim licima i osobama iz člana 5. Zakona i mjesečno dostavlja izvještaj Federalnom ministarstvu raseljenih lica.

Ministarstvo ne posjeduje ažurnu bazu podataka o broju raseljenih lica na području Kantona. Baza podataka koja je uspostavljena u Ministarstvu, prema navodima odgovornih lica, nije ažurna zbog tehničkih ograničenja, o čemu je Ministarstvo u ranijem periodu obavještavalo Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica. Za potrebe sačinjavanja Informacije o raseljenim licima koja se dostavlja kantonalnim nadležnim organima koriste se podaci dobiveni od nadležnih općinskih službi. Mjesečni izvještaji koje je bilo dužno sačinjavati i dostavljati nadležnom federalnom ministarstvu, nisu sačinjavani.

Ministarstvo ne popisuje i ne vodi ažurnu osnovnu evidenciju o raseljenim licima, te ne dostavlja mjesečne izvještaje Federalnom ministarstvu raseljenih lica i izbjeglica u skladu s članom 38. Zakona o raseljenim licima i povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine.

Preporuka:

- *uspostaviti osnovne evidencije o raseljenim licima i povratnicima s područja Kantona, te nadležnom ministarstvu dostavljati mjesečne izvještaje u skladu sa Zakonom o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH.*

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 25/17

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 15/05

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

U periodu januar – mart 2021. godine Odlukom o privremenom finansiranju Zeničko-dobojskog kantona od 15. 12. 2020. godine utvrđeno je privremeno finansiranje Ministarstva u iznosu od 7.622.222 KM.

Budžetom Kantona za 2021. godinu, koji je usvojen 29. 3. 2021. godine, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 30.035.515 KM, a izmjenama i dopunama Budžeta u novembru povećana na 30.185.519 KM.

Strukturu odobrenih rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (22.517.950 KM), izdaci za materijal i usluge (6.837.472 KM), kapitalni transferi (306.850 KM) i plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca (523.247 KM). Nakon izmjena i dopuna Budžeta, na osnovu Odluke Ministarstva finansija Kantona, izvršena je jedna unutrašnja preraspodjela rashoda. Ministarstvu su odobrena sredstava Tekuće rezerve u iznosu od 50.000 KM, za refundaciju troškova za nabavku lijeka Tocilizumab za liječenje pacijenata oboljelih od COVID-a 19.

Revizijom smo utvrdili da su izdaci za dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba s posebnim potrebama (1.130.000 KM) evidentirani na poziciji ugovorenih usluga, iako se radi se o tekućem transferu Javnoj ustanovi Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko-dobojskog Kantona, što je šire obrazloženo u tački 7.1.2.2 Izvještaja, zbog čega konstatujemo da planiranje Budžeta i knjigovodstveno evidentiranje pojedinih stavki nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.¹⁸

Prijedlozi mjesečnih i operativnih planova izvršenja Budžeta dostavljani su Ministarstvu finansija.

U 2021. godini rashodi i izdaci na pojedinim pozicijama ostvareni su u iznosima većim u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Ukupno odstupanje iznosi 49.687 KM, a najznačajnije prekoračenje se odnosi na izdatke za smještaj u socijalne ustanove. Ovo nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH¹⁹ i Zakonom o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu.²⁰

Prijedlog programa rada za 2021. godinu dostavljen je Stručnoj službi Vlade Kantona 4. 11. 2020. godine, a izvještaj o radu Ministarstva 4. 2. 2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da planiranje i knjigovodstveno evidentiranje izdataka za dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba s posebnim potrebama nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Izvršenje određenih rashoda i izdataka veće je u odnosu na sredstva odobrena Budžetom za te namjene, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *rashode i izdatke budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu sa Zakonom o budžetima u BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i izvršavati ih u visini planiranih sredstava za određene namjene.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Zbog greške kod unosa podatka o izvorima sredstava u obrazac Bilans stanja, Ministarstvo je 12. 7. 2022. godine sačinilo i nadležnim organima i institucijama predalo izmijenjene godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu. U Analizi iskaza (tekstualni izvještaj), sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 60/14

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

²⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 7/21 i 18/21

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. iskazani su prihodi i primici u iznosu od 2.089.414 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: primljeni transferi i donacije (2.071.545 KM) i naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (17.789 KM).

7.1.1.1 Primljeni transferi i donacije

Primljeni tekući transferi iskazani u iznosu od 2.071.545 KM odnose se na primljena sredstva od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike namijenjena za sufinansiranje prava civilnih žrtava rata.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 29.294.415 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (21.680.727 KM), izdaci za materijal i usluge (6.776.106 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (399.315 KM), kapitalni transferi (400.833 KM) i doprinosi poslodavca (37.434 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 399.315 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade iskazane su u iznosu od 350.425 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona²¹ i Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Ministarstva.²² Pravilnikom su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za obračun plaća rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika, način obračuna plaće, pravo na naknadu plaće, pravo na dodatak na plaću i pravo na uvećanje plaće i naknade plaće. Članom 18. Zakona o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu utvrđena je osnovica za obračun plaće u iznosu od 300 KM i vrijednost boda od jedan koji se primjenjivao pri obračunu plaće.

Ministrici i savjetniku ministrice isplaćuje se dodatak na plaću u visini od 20%, odnosno 10% od osnovne plaće u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona. S obzirom na to da dodaci na plaću za nosioce izvršne vlasti i savjetnike nisu predviđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, konstatujemo da u ovom dijelu odredbe kantonalnog Zakona nisu usklađene sa federalnim Zakonom.

Najviša plaća isplaćena je u Ministarstvu u neto iznosu od 3.004 KM, a najniža u iznosu od 810 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 48.890 KM, a čine ih: naknada za topli obrok (19.640 KM), naknada za pomoć u slučaju ostalih bolesti (11.852 KM), regres za godišnji odmor (7.000 KM), otpremnina zbog odlaska u penziju (5.250 KM) i naknada za prevoz na posao i sa posla (5.148 KM). Ove naknade obračunate su i isplaćene u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće.²³

²¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/18, 10/19 i 11/19
²² Broj 09-02-5280/18 od 29. 3. 2018. godine

²³ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/18

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 6.776.106 KM. Strukturu ovih izdataka u najvećoj mjeri čine ugovorene i druge posebne usluge (6.730.016 KM) i izdaci za energiju (33.999 KM).

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge najvećim djelom odnose se na ostale nespomenute usluge (6.703.202 KM). U okviru njih najznačajniji su izdaci za smještaj šticećenika u ustanove socijalne zaštite (5.436.206 KM) i izdaci za dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba s posebnim potrebama (1.130.000 KM).

Pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite uređeno je Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom,²⁴ te Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom. U skladu sa odredbama ovih zakona, o smještaju u ustanove odlučuje centar za socijalni rad na čijem području lice ima prebivalište, a sa ustanovama ugovore zaključuje Ministarstvo. Ustanova je dužna primiti na smještaj lice koje uputi centar za socijalni rad. Troškove smještaja u ustanove snosi fizička i pravna osoba u potpunosti ili djelimično. Ukoliko ova sredstva nisu dovoljna za pokrivanje smještaja u ustanove, Ministarstvo je obavezno podmiriti razliku do pune cijene ili izmiriti ih u potpunosti.

Najznačajniji izdaci odnose se na smještaj u sljedećim ustanovama: Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „Drin“ Fojnica (1.570.737 KM), Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (934.154 KM), Javna ustanova „Dom-porodica“ Zenica (821.378 KM), Javna ustanova „Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine“ Pazarić (678.938 KM), Javna ustanova „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona (544.643 KM), Javna ustanova „Dom za stara lica“ Zenica (126.379 KM) i ustanova „Sumero centar za podršku osoba sa invaliditetom u zajednici“ Sarajevo (45.103 KM). Revizijom uzorka faktura utvrdili smo da su one ispostavljene u skladu sa zaključenim ugovorima.

Za pružanje usluga dnevnog zbrinjavanja djece i odraslih osoba s posebnim potrebama Ministarstvo je, zajedno sa gradovima i općinama Zeničko-dobojskog kantona, sa JU „Centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona“ zaključilo ugovor 30. 3. 2018. godine i aneks ugovora od 28. 1. 2020. godine. Ugovorom su definisane usluge koje će Ustanova pružati korisnicima (medicinske usluge, usluge odgoja, radnog osposobljavanja, dnevnog zbrinjavanja i druge). Za ove usluge, kao i za finansiranje rada upravnog i nadzornog organa Ustanove, te drugih tekućih obaveza, Kanton je obavezan na mjesečnom nivou izdvajati 94.167 KM (godišnje 1.130.000 KM). Sredstva se doznacavaju na osnovu mjesečnih zahtjeva Ustanove. O utrošku Ustanova izvještava Ministarstvo, Godišnjim izvještajem o radu.

S obzirom na to da ovi izdaci predstavljaju nepovratna davanja najvećim dijelom u tekuće svrhe, odnosno tekući transfer, konstatujemo da nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućoj poziciji u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.²⁵

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18

²⁵ Preporuka data u tački 6. Izvještaja.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi, izmjenama i dopunama Budžeta, planirani su u iznosu od 22.517.950 KM. Odlukom o preraspodjeli sredstva Budžeta u Kantonu ova sredstva su umanjena na 22.443.450 KM.

Struktura tekućih transfera data je u tabeli:

Red. broj	Konto	Tekući transfer	Rebalans Budžeta za 2021. godinu sa preraspodjelama	Izvršenje Budžeta
1	2	3	4	5
I	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti		
1.	614115	Tekući transferi gradovima	18.050.500	17.618.949
2.	614116	Tekući transferi općinama		7.388.016
3.	614181	Transfer za Centre za socijalni rad		3.515.025
		Naknada za porodijsko odsustvo		6.444.645
		Dodatak na djecu	12.500.000	12.317.846
		Stalna novčana pomoć	2.862.000	2.693.268
		Smještaj u hraniteljsku porodicu	1.315.000	1.289.677
		Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci	450.000	422.386
		Ostali socijalni transferi	235.000	231.415
		Novčana pomoć za nezaposlene porodilje	191.000	189.808
		Jednokratna pomoć za opremu novorođenčeta	70.000	71.100
		Transfer za osobe sa invaliditetom	60.000	57.944
		Transfer za alternativni smještaj	42.000	40.882
		Ospособljavanje za život i rad	32.000	24.300
		Izdaci za raseljena lica	8.000	6.240
4.	614129	Ostali namjenski transferi drugim nivoima vlasti	4.000	2.820
		Interventna pomoć JU "Penzionerski dom sa stacionarom"		130.000
		Poticaji za zapošljavanje mladih	100.000	100.000
5.	614151	Transferi PIO/MIO- Socijalno zbrinjavanje osoba koje su usljed procesa prestrukturiranja firme ostale bez posla	30.000	30.000
6.	614174	Transfer za Kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja- zdravstvena zaštita neosiguranih osoba	16.500	6.263
II	614200	Tekući transferi pojedincima	135.000	135.000
7.	614231	Beneficije za socijalni - ostali socijalni transfer	3.880.500	3.571.528
8.	614233	Izdaci za raseljena lica	643.500	642.743
9.	614235	Transfer civilnim žrtvama rata	7.000	4.534
III	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.230.000	2.924.251
10.		Transferi udruženjima	512.450	490.250
11.		Tekući transfer za Crveni krst	40.000	40.000
12.		Transfer iz prihoda za Dječiju nedjelju	20.000	20.000
13.		Ostali socijalni transferi	15.000	15.000
14.		Ostali socijalni transferi - Javne humanitarne kuhinje	128.000	128.000
15.		Transfer za Memorijalni centar Srebrenica	249.450	249.450
16.		Transferi udruženjima	30.000	30.000
IV		Ukupno (I+II+III)	30.000	7.800
			22.443.450	21.680.727

Članom 32. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona utvrđeno je da će se sredstva na poziciji tekućih transfera Ministarstva koristiti prema programu utroška koji donosi Vlada Kantona. Program utroška sredstava planiranih Budžetom Kantona na razdjelu Ministarstva za 2021. godinu Vlada Kantona usvojila je Zaključkom od 31. 5. 2021. godine. Izvršene su četiri izmjena Programa, koje su se uglavnom odnosile na izmjene iznosa odobrenih sredstva Budžetom (na osnovu odluka Vlade Kantona o preraspodjeli sredstava).

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani u iznosu od 17.618.949 KM, a najznačajniji dio odnosi se na novčana davanja utvrđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

U okviru ovog iznosa iskazane su: naknada umjesto plaće ženi – majci u radnom odnosu (12.317.846 KM), *dodatak na djecu* (2.693.268 KM), stalna novčana pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih nesposobnih i drugih lica (1.289.677 KM), *smještaj u hraniteljsku* porodicu (422.386 KM) i druge, kako je to navedeno u tabeli. Korisnike ovih naknada u pravo uvode nadležni centri za socijalni rad, odnosno općinske službe. Oni dostavljaju zahtjeve na osnovu kojih im Ministarstvo odobrava sredstava za isplatu krajnjim korisnicima. Odobrena sredstva pravdaju se izvještajima o namjenskom utrošku.

Naknada umjesto plaće ženi – majci u radnom odnosu dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta utvrđena je u visini od 80% prosječne plaće koju je korisnica ostvarila u periodu od šest mjeseci, prije početka korištenja odsustva zbog porođaja. Ova naknada ne može biti veća od prosječne posljednje objavljene neto plaće u Kantonu i manja od 200 KM.

Žene koje nisu u radnom odnosu, u skladu sa članom 127. Zakona, ostvaruju naknadu u iznosu od 150 KM, u vidu *jednokratne novčane pomoći za svako novorođeno dijete*. Uslovi za ostvarivanje ove naknade su da ima prijavljeno prebivalište na području Kantona i da mjesečni prihodi domaćinstva, ostvareni u periodu od šest mjeseci koja prethode mjesecu u kome je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć, ne prelaze 50% prosječne plaće u Kantonu. Planirana sredstva za ove namjene od 70.000 KM realizovana su u iznosu od 71.100 KM. Pored ove naknade, ove porodilje ostvaruju pravo i na jednokratnu pomoć za opremu novorođenčeta koja je utvrđena u iznosu od 15% od prosječne plaće u Kantonu i pravo na pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatnu ishranu majke dojilje u trajanju od šest mjeseci u iznosu od 10% prosječne plaće u Kantonu. Ukupno odobreni iznos ovih naknada iz Budžeta Kantona iznosi 289.359 KM.

Pravo na *dječiji dodatak* pripada porodici sa djecom koja neposredno brine o djetetu, a čiji mjesečni prihodi ostvareni po svim osnovama, izuzev primanja ostvarenih iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, po članu domaćinstva ne prelaze 15% od prosječne plaće u Kantonu. Zakonom su utvrđeni i uslovi kada se ostvaruje pravo na dječiji dodatak bez obzira na imovinske uslove. Iznos dječijeg dodatka utvrđuje se u mjesečnom iznosu od 2% ili 3% od prosječne plaće u Kantonu po djetetu. Za isplatu dječijeg dodatka planirana su sredstva od 2.862.000 KM, a odobrena u iznosu od 2.693.268 KM.

Ukupan priznati iznos *prava na stalnu novčanu pomoć* za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nesposobnih i drugih lica finansira se iz Budžeta Kantona u visini od 60%. Preostalih 40% finansira se iz budžeta općina, zavisno od mjesta prebivališta korisnika prava. Ukupno odobrena sredstva iznose 1.289.677 KM. Visina stalne novčane pomoći za jednočlano i dvočlano domaćinstvo utvrđuje se u iznosu od 17% od prosječne plaće u Kantonu, koji se za svakog sljedećeg člana uvećava za 10% od ovog iznosa. Utvrđena visina ne može biti veća od 23% od iznosa prosječne plaće u Kantonu. Sredstva se odobravaju centrima za socijalni rad na osnovu mjesečnih zahtjeva, koji njihov utrošak pravdaju mjesečnim izvještajem o izvršenim isplatama na tekuće račune korisnika.

Smještaj u hraniteljsku porodicu može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga i pomoć radi zadovoljavanja njegovih životnih potreba, a koje ne može ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način. Uslovi i način smještaja u hraniteljsku porodicu utvrđeni su kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i Zakonom o hraniteljstvu u FBiH. Prije donošenja rješenja o ostvarivanju ovog prava općinski prvostepeni organ dužan je zatražiti saglasnost Ministarstva.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti manje su iskazani za 1.130.000 KM s obzirom na to da finansiranje Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona“ nije planirano i knjigovodstveno evidentirano u skladu sa kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je obrazloženo u tački 7.1.2.2 Izvještaja.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 3.571.528 KM. Najveći dio odnosi se na transfer za civilne žrtve rata (2.924.251 KM). U skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom²⁶ prvostepeni organi provode postupak utvrđivanja prava iz ove oblasti, koja se odnose na: naknade za ličnu invalidninu, pravo na ortopedski dodatak, pravo na dodatak za tuđu njegu, pravo na porodičnu invalidninu i pravo na mjesečno lično primanje. Finansiranje planiranih sredstava vrši u visini od 30% iz Budžeta Kantona i 70% iz Budžeta Federacije BiH. Osnovica za obračun utvrđena je u skladu sa federalnim propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica, a u 2021. godini iznosila je 607,25 KM. Zahtjev sa spiskovima za isplatu dostavljaju centri za socijalni rad/općinske službe Ministarstvu, koje sredstva prenosi na račune banaka uz priložene spiskove korisnika.

Ostali socijalni transferi – beneficije za socijalnu pomoć u okviru tekućih transfera pojedincima iskazani su u iznosu od 642.743 KM, od čega se na jednokratne novčane pomoći pojedincima odnosi 358.620 KM. Prema prezentiranim podacima, od 648 zahtjeva dostavljenih Ministarstvu najveći broj odnosi se na zahtjeve za finansijsku pomoć za potrebe liječenja, kupovinu lijekova i pomoć usljed teške materijalne situacije. Uz zahtjev se prilaže dokumentacija utvrđena članom 4. Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na novčanu pomoć socijalno intervenirajućeg karaktera za osobe koje se nalaze u stanju socijalne potrebe²⁷ (kopija lične karte, dokaz o prebivalištu, broj tekućeg računa, dokaz o prihodima domaćinstva, medicinsku dokumentaciju i drugo). U skladu s odredbama ovog Pravilnika, ministrica je imenovala Komisiju za davanja prijedloga o odobravanju novčane pomoći. Na prijedlog Komisije, jednokratne novčane pomoći u iznosu od 150 KM do 3.000 KM odobrene su zaključcima ministricе. Komisija sačinjava prijedlog – spisak korisnika, sa mjestom prebivališta, visinom predloženih sredstava za pomoć i svrhom za koju se odobravaju, kao i Zapisnik o radu komisije o ocjeni pojedinačnog zahtjeva. Zapisnikom se utvrđuje opravdanost zahtjeva i, u slučaju opravdanog zahtjeva, navodi se prijedlog za visinu odobrenih sredstava.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć u iznosu preko 3.000 KM pojedincima se odobrava zaključcima Vlade Kantona, na prijedlog Ministarstva. Prema prezentovanim podacima, Vlada Kantona je na ime jednokratne novčane pomoći odobrila sredstva u iznosu od 162.500 KM, od čega najveći iznos odobren pojedincu iznosi 7.000 KM za troškove liječenja u inostranstvu. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavili izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstva, što je u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i članom 3. Zaključka kojim su sredstva odobrena.

Preostali dio ovog transfera u iznosu od 284.123 KM odobren je za finansiranje refundacije sredstava za nabavku lijeka Tocilizumab za liječenje pacijenata oboljelih od COVID-a 19 u JU Kantonalna bolnica Zenica i JU Opća bolnica Tešanj. Dio sredstava za finansiranje ovog transfera (50.000 KM) obezbijeden je iz sredstava Tekuće rezerve Budžeta Kantona. Obavještenjem o ostvarivanju prava na sufinansiranje dijela troškova nabavke lijeka Tocilizumab – Actera, objavljenim 28. 7. 2021. godine, građani Kantona su obaviješteni o refundaciji troškova nabavke ovog lijeka koji je bio uključen u terapiju za oboljele od COVID-a 19 u periodu od početka pandemije do 15. 4. 2021. godine, a koji nije refundiran iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. U skladu sa obavještenjem, pacijenti koji su liječeni u Kantonalnoj bolnici Zenica i Općoj bolnici Tešanj uz zahtjev su bili dužni priložiti originalni fiskalni račun o kupljenom lijeku i kopiju tekućeg računa. Ostali pacijenti koji nisu liječeni u navedenim bolnicama dostavljali su i otpusno pismo zdravstvene ustanove u kojoj su liječeni, iz kojeg je vidljivo da je korišten, i u kojoj dozi, ovaj lijek. Za preminule pacijente, pored navedenog, potrebno je bilo priložiti kopiju izvoda iz matične knjige umrlih. Ministrica je formirala Komisiju od pet članova, od kojih su tri iz Ministarstva, a dva iz Zavoda zdravstvenog osiguranja.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09

²⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 20/19 i 1/21

Nakon uvida i ocjene zahtjeva, Odlukom Vlade Kantona odobrena su sredstva u navedenom iznosu za 148 osoba, a Odluka je objavljena u „Službenim novinama Kantona“. Budući da uslov za ostvarivanje ovog prava nije intervenirajućeg karaktera za osobe koje se nalaze u stanju socijalne potrebe, mišljenja smo da su ovim postupanjem već ograničeni ljudski kapaciteti Ministarstva dodatno opterećeni, a posljedica toga je umanjeno učinkovitosti obavljanja poslova iz nadležnosti (s obzirom na to da su dva člana Komisije angažovana i na reviziji prvostepenih rješenja).

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 490.250 KM. Prema odredbama člana 32. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona, za tekuće transfere udruženjima Ministarstvo je dužno raspisati javni poziv. Ovi transferi odnose se na odobrena sredstva za pomoć: javnim kuhinjama (249.450 KM) i udruženjima/neprofitnim organizacijama (7.800 KM) koja su realizovana nakon provedene procedure utvrđene javnim pozivom, za sufinansiranje Sigurnosne kuće za žene i djecu – žrtve nasilja u porodici i zajednici (108.000 KM), za podršku u radu Roditeljske kuće za djecu koja boluju od raka (20.000 KM) i druge.

U 2021. godini Ministarstvo je raspisalo dva javna poziva za udruženja, vjerske organizacije i organizatore rada javnih kuhinja. Na osnovu Pravilnika o ocjeni ispunjenosti uslova i kriterija za odobravanje novčanih sredstava za rad javnih kuhinja na području Kantona za 2021. godinu od 13. 7. 2021. izvršena je ocjena prijava, a Odlukom Vlade Kantona od 23. 9. 2021. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 165.000 KM sljedećim korisnicima za rad javnih kuhinja: MDD Merhamet Zenica (70.000 KM), MDD Merhamet Maglaj (45.000 KM), HKO Kruh Svetog Ante (25.000 KM) i NVO „Centar za društvena istraživanja“ u BiH, Doboju-Jug (25.000 KM). Preostala planirana sredstva u iznosu od 84.450 KM, su nakon provedene procedure po objavi drugog javnog poziva, Odlukom Vlade Kantona dodijeljena Gradskoj narodnoj kuhinji Zenica (50.000 KM), Udruženja „Mladi volonteri“ Visoko (25.000 KM) i Udruženju Centar za podršku Roma „Romalen“, Kakanj (9.450 KM). Utvrđena je obaveza dostavljanja narativnog i finansijskog izvještaja, a prema uzorku, korisnici su dostavili izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstva, od čega pojedini tek nakon pisane urgencije Ministarstva.

Najznačajniji dio odobrenih tekućih transfera odnosi se na novčana davanja utvrđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom. Tekući transferi drugim nivoima vlasti manje su iskazani za 1.130.000 KM s obzirom na to da je finansiranje Javne ustanove „Centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona“ planirano i knjigovodstveno evidentirano na poziciji ugovorenih usluga i drugih rashoda. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan pregled ovih rashoda i izdataka po vrstama, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

7.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 400.833 KM, što je više u odnosu na odobrena sredstva izmjenama i dopunama Budžeta i nakon posljednje preraspodjele sredstva Budžeta Kantona za 19.483 KM. Njihovu strukturu čine kapitalni transferi: drugim nivoima vlasti (368.310 KM) i pojedincima (32.523 KM). Članom 32. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona utvrđeno je da će se sredstva na poziciji kapitalnih transfera pojedincima koristiti prema programu utroška koji donosi Vlada Kantona, dok način utroška kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti nije uređen. Članom 47. Zakona budžetski korisnici su upućeni na primjenu Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija. Izmjenama Programa utroška sredstava od 13. 7. 2021. utvrđeno je da će se ova sredstva koristiti za sufinansiranje projekata obnove infrastrukture i stambenih objekata za povratnike i povratničke zajednice, te održivost povratka.

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 368.310 KM, što je za 21.460 KM više u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene. Na osnovu pojedinačnih zahtjeva općina za sufinansiranje infrastrukturnih objekata s ciljem potpore povratku na području Zavidovića, Žepča, Tešnja, Visokog, Olova, Maglaja i Usore, sredstava su korisnicima, na prijedlog Ministarstva, odobrena odlukama Vlade Kantona. Kriteriji za odabir korisnika sredstava i projekata nisu nam prezentirani.

Uvidom u uzorak odluka utvrdili smo da su Općini Zavidovići dodijeljena sredstva u iznosu od 61.588 KM za: „Sanaciju i adaptaciju seoskog doma u naselju Predrazi“ (14.741 KM); „Sanaciju i asfaltiranje prilaznog puta do crkve u naselju Gostović“ (11.550 KM); „Rekonstrukciju i sanaciju lokalnog puta u naseljima Ridžali i Džebe, MZ Branioci grada“ (30.000 KM) i „Izgradnju javne rasvjete u povratničkom naselju Drakulići – Čardak u MZ Gostović“ (5.297 KM). Općini Tešanj je dodijeljeno 10.000 KM na ime pomoći u sufinansiranju izgradnje kuće raseljenog lica, Općini Maglaj 15.000 KM za sufinansiranje ulične rasvjete MZ Misrići TP „Sikola 2“. Sredstva su odobrena i za sufinansiranje asfaltiranja lokalnog puta „Čifluk – Gornja Bioča, Mjesnoj zajednici Kralupi u Visokom (50.000 KM), te za vanjsko uređenje dječijeg vrtića „Don Ivica Čondrić“ u Žepču (50.000 KM). Značajan dio doznačen je korisnicima početkom 2022. godine. Odlukama o odobravanju sredstava utvrđeno je da su općine obavezne provesti odabir najpovoljnijeg izvođača radova za realizaciju projekata shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama, i po završetku radova dostaviti narativni i finansijski izvještaj o namjenski utrošenim sredstvima. Dio korisnika je dostavio izvještaj o namjenskom utrošku, a dio obavijest da sredstva nisu utrošena jer je odabir izvođača u postupku, radovi su u toku, i slično. S korisnicima kapitalnih transfera nisu zaključeni ugovori kojima će se urediti međusobna prava i obaveze.

Raspodjela kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 368.310 KM izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez utvrđenih kriterija za odabir. Nisu prezentirani dokazi da su sve jedinice lokalne samouprave s područja Kantona bile obaviještene o mogućnosti dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je ispoštovan princip transparentnosti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- utvrditi kriterije za raspodjelu kapitalnih transfera, sve jedinice lokalne samouprave obavještavati o mogućnosti podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava s ciljem osiguranja transparentnosti, te s korisnicima transfera zaključivati ugovore kojima će regulisati međusobna prava i obaveze.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.458 KM. Odnose se na povrat sredstava po Rješenju o izvršenju Općinskog suda u Zavidovićima iz 2019. za neosnovano korištena sredstva po osnovu porodične invalidnine civilne žrtve rata (931 KM) i potraživanje od Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za bolovanje preko 42 dana iz ranijeg perioda (527 KM).

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 349.552 KM (nabavne vrijednosti 450.121 KM i ispravke vrijednosti 100.569 KM). Struktura nabavne vrijednosti je: građevine (241.451 KM), stalna sredstva u obliku prava (159.250 KM) i oprema (49.420 KM).

Iskazana vrijednost građevina odnosi se na nabavnu vrijednost zgrade koja je knjigovodstveno evidentirana u 2021. godini. Ministarstvo i Općina Zenica su 2004. sa preduzećem Izgradnja-Invest d.o.o. Zenica zaključili ugovor o kupovini nedovršenog stambeno-poslovnog objekata u naselju Novo Radakovo u Zenici. Iste godine zaključen je ugovor između Ministarstva, Općine Zenica i humanitarne organizacije „Pax Cristi“, kojim je predviđen završetak izgradnje nedovršenog objekta.

Prema ugovoru, po okončanju izgradnje objekta Ministarstvo i Općina Zenica stiču sva prava vezana za taj objekat, a obavezni su ga koristiti isključivo za smještaj raseljenih i izbjeglih lica u periodu od deset godina. U tom periodu korisnicima su trebali garantovati stanovanje u objektu bez naknade. Prema prezentiranom zemljišnoknjižnom izvatku, utvrdili smo da su kao suvlasnici objekta u jednakim dijelovima upisani Ministarstvo i Općina Zenica. Međutim, nije nam prezentirano da su naknadna ulaganja izvršena, ali smo uvidom u ugovore o korištenju stanova, koje su korisnici zaključili sa Ministarstvom, utvrdili da je zgrada u upotrebi.

U Glavnoj knjizi Ministarstva nije vršeno povećanje vrijednosti zgrade, iako su prezentirani dokazi da je dovedena u stanje upotrebe. Zbog toga ne možemo potvrditi iskazanu nabavnu vrijednost zgrade u iznosu od 241.451 KM.

U okviru stalnih sredstva u obliku prava iskazani su osnivački ulozi (99.250 KM) i ulaganja u tuđa sredstva (60.000 KM). Osnivački ulozi odnose se na Javnu ustanovu „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona (50.000 KM) i Javnu ustanovu Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona (49.250 KM).

Ulaganja u stalna sredstva odnose se na sufinansiranje projekata u općini Zavidovići u ranijem periodu, koji nisu okončani do kraja revidirane godine. Naime, na osnovu Sporazuma o udruživanju sredstava za realizaciju infrastrukturnih projekata obnove na području Kantona od 3. 9. 2020. potpisanog između Vlade Kantona i Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica sredstva, Ministarstvo je odabrane projekte na području općina Kantona sufinansiralo u iznosu od 199.999 KM. Za vrijednost realizovanih projekata u iznosu od 139.999 KM, na prijedlog Ministarstva, Vlada Kantona donijela je Odluku o ustupanju stalnih sredstva u obliku prava, a preostali iznos od 60.000 KM odnosi se na dva nedovršena projekta u općini Zavidovići (vodovod u Breziku i javna rasvjeta u naselju Dolac).

Oprema iskazana u iznosu od 49.420 KM najvećim dijelom odnosi se na opremu za kompjutersku opremu (25.063 KM), namještaj (12.522 KM), opremu za prenos podataka i glasa (3.615 KM) i ostalo.

Preporuka:

- *inicirati aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti radova izvršenih na zgradi u Radakovu, te u skladu s utvrđenim izvršiti povećanje vrijednosti ovog objekta.*

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 5.171.025 KM, od čega su kratkoročne obaveze (4.978.987 KM), kratkoročna razgraničenja (152.518 KM) i obaveze prema zaposlenim (39.520 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom su iskazane obaveze za tekuće i kapitalne transfere (3.891.799 KM) i obaveze za plaćanje troškova smještaja u ustanovama socijalne zaštite i ustanovama za osposobljavanje za život i rad za novembar i decembar (942.578 KM). Obaveze prema dobavljačima iznose 141.633 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 152.518 KM, a odnose se na razgraničene prihode (151.587 KM) i ostala razgraničenja (931 KM).

Iskazani iznos razgraničenih prihoda čine razgraničeni prihodi za donacije (165.866 KM) i razgraničeni prihod po osnovu namjenskih sredstva za obilježavanje „Dječje nedjelje“ iskazan u dugovnom saldu od 14.279 KM. Popisna komisija je konstatovala da se 165.866 KM odnosi na primljena sredstva od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za finansiranje prava civilnih žrtava rata. S obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje navode popisne komisije, i da se revizijom nismo uvjerali na koji prihod se razgraničenja odnose, ne možemo potvrditi kratkoročna razgraničenja u iznosu od 165.866 KM.

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 39.520 KM i odnose se na obaveze po osnovu plaće i naknada za decembar.

Preporuka:

- *obezbijediti dokumentaciju koja potvrđuje iskazana kratkoročna razgraničenja u finansijskim izvještajima, te shodno konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti i knjiženja.*

7.2.4 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.021.677 KM, a odnose se na izvore stalnih sredstava koji su usklađeni sa neotpisanom vrijednošću stalnih sredstava (349.552 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (672.125 KM).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (konto 591111) odnosi se na poslovne promjene iz ranijeg perioda koje nisu knjigovodstveno evidentirane u skladu s računovodstvenim politikama koje su u primjeni. U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona, konto 591111 koristi se u Trezoru za zatvaranje salda na kontima 69, 79 i kontima klase 8, odnosno na njemu se evidentira neraspoređeni višak prihoda, odnosno rashoda.

Ne možemo potvrditi iskazani iznos neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u okviru izvora sredstva od 672.125 KM zbog nedosljedne primjene Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona u ranijim godinama, u dijelu koji se odnosi na njegovo utvrđivanje.

Preporuka:

- *u saradnji s Ministarstvom finansija izvršiti uvid u dokumentaciju i poslovne promjene koje su u ranijem periodu knjižene na kontu viška prihoda nad rashodima u Glavnoj knjizi Ministarstva, te provesti korektivna knjiženja u skladu s konstatovanim stanjem.*

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

U skladu s Odlukom Vlade Kantona o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja i Rješenjem o imenovanju Komisije za popis imovine, obaveza i potraživanja, u Ministarstvu je izvršen godišnji popis imovine i obaveza.

U komisiju za popis imenovana je zaposlenica koja obavlja poslove knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena (sačinjavanje obrasca broj 2, vođenje evidencije potraživanja i obaveza). Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH utvrđeno je da članovi komisije ne mogu biti lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju, kao ni njihovi neposredni rukovodioci, a u komisiju za popis potraživanja i obaveza ne mogu biti imenovana ni lica koja vode knjigovodstvenu evidenciju potraživanja i obaveza. Stoga konstatujemo da komisija za popis nije imenovana u skladu s navedenim propisima.

Izveštaj o izvršenom popisu stalnih sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara Komisija je sačinila 31. 1. 2022, a Izveštaj o izvršenom popisu obaveza i potraživanja na 31. 12. 2021. godine 11. 2. 2022. i nakon ovjere ministricе dostavila ih Centralnoj popisnoj komisiji Kantona. Provedenim popisom nisu utvrđena odstupanja stvarnog od knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara.

S obzirom na to da je u komisiju za popis imenovana zaposlenica koja obavlja poslove knjigovodstvenog evidentiranja, konstatujemo da imenovanje komisije nije izvršeno u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *članove komisije za popis imenovati uz poštovanje odredbi Zakona o računovodstvu u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*



8. JAVNE NABAVKE

Odlukom o provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe Kantona²⁸ utvrđeno je da kantonalni organi samostalno pokreću i provode postupke, te prate realizaciju ugovora, a Služba za zajedničke poslove Kantona ovlaštena je za provođenje postupaka zajedničkih javnih nabavki, odnosno standardizovanih predmeta nabavke koji su zajednička potreba više ili svih kantonalnih organa.

Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu Ministarstva donesena je u maju 2021. godine, a tokom godine izvršena je jedna njegova izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost Plana javnih nabavki za Ministarstvo iznosila je 6.250 KM.²⁹ Prema prezentiranim podacima, proveden je jedan direktni sporazum (250 KM).

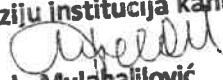
9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 21. 9. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru je navedeno da se u cijelosti prihvataju dati nalazi i preporuke, te da su poduzete aktivnosti na otklanjanju konstatovanih nedostataka i slabosti.

Ministarstvo je navelo da je izrada mape procesa i uspostavljanje platforme za finansijsko upravljanje i kontrolu u završnoj fazi, te da je u 2022. godini donesen, dostavljen jedinicama lokalne samouprave i primijenjen novi Pravilnik kojim se uređuju uslovi, kriteriji i postupak odabira korisnika projekata obnove infrastrukture i stambenih objekata raseljenih lica i povratnika na području Zeničko-dobojskog kantona. Istaknuto je i da su poduzete aktivnosti na uspostavljanju baze podataka o raseljenim licima.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina


Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Amira Muhić – voditeljica tima


Selma Semić – članica tima


Ognjen Mustapić – član tima

²⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 7/15 i 10/15
²⁹ Vrijednosti su iskazane bez PDV-a



V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji Izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu					
Naziv institucije: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	2.300.000	17.869	24.843	-2.282.131	1
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	17.869	24.843	17.869	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	17.869	24.843	17.869	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	80	150	80	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	17.789	24.693	17.789	0
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	2.300.000	2.071.545	2.056.431	-228.455	90
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	2.300.000	2.071.545	2.056.431	-228.455	90
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0

II RASHODI (od 1 do 7)						
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	30.185.519	29.294.415	29.774.494	-891.104	97
	Bruto plaće i naknade plaća	478.175	399.315	418.104	-78.860	84
	Naknade troškova zaposlenih	420.863	350.425	361.675	-70.438	83
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	57.312	48.890	56.429	-8.422	85
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	45.072	37.434	38.391	-7.638	83
	Putni troškovi	6.837.472	6.776.106	23.465	-61.366	99
	Izdaci za energiju	972	1.002	1.129	30	103
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	40.500	33.999	0	-6.501	84
	Nabavka materijala i sitnog inventara	12.600	7.981	0	-4.619	63
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	2.430	2.844	2.508	414	117
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	0	0	0	0	0
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.620	264	1.306	-1.356	16
	Ugovorene i druge posebne usluge	0	0	0	0	0
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.779.350	6.730.016	18.522	-49.334	99
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	22.517.950	21.680.727	28.988.091	-837.223	96
	Tekući transferi pojedincima	18.133.000	17.618.949	0	-514.051	97
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.880.500	3.571.528	28.923.591	-308.972	92
	Subvencije javnim preduzećima	504.450	490.250	64.500	-14.200	97
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	0	0	0	0	0
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	306.850	400.833	306.443	93.983	131
	Kapitalni transferi pojedincima	286.850	368.310	0	81.460	128
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	20.000	32.523	306.443	12.523	163
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	0	0	0	0
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	27.885.519	29.276.546	29.749.651	-1.391.027	105
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	199.999	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	0	0	0	0	0
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	199.999	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	0	0	0	0	0
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit -- Neto nabavka stalnih sredstava)	-27.885.519	-29.276.546	-29.949.650	-1.391.027	105
	IV TRANSAKCIJE U FINANSUSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0

1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-27.885.519	-29.276.546	-29.949.650	-1.391.027	105
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-27.885.519	-29.276.546	-29.949.650	-1.391.027	105

Ministrica je izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrila 12. 7. 2022. godine.

Ministrica
Azra Sinanović

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv institucije: **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona**

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)			
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	5.843.150	5.835.592	99
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	0	0	0
4. Kratkoročni plasmani	1.458	3.988	37
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	5.841.692	5.831.077	99
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	527	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)			
9. Stalna sredstva	0	0	0
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	349.552	497.793	70
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	450.121	546.905	82
12. Dugoročni plasmani	100.569	49.112	205
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	349.552	497.793	70
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	6.192.702	6.333.385	97

II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)			
19. Kratkoročne tekuće obaveze	5.171.025	5.163.467	100
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	4.978.987	4.815.520	103
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	0	0	0
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	39.520	34.549	114
24. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25. Dugoročni krediti i zajmovi	152.518	313.398	49
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)			
28. Izvori stalnih sredstava	0	0	0
29. Ostali izvori sredstava	1.021.677	1.169.918	82
30. Izvori sredstava rezervi	349.552	497.793	58
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	6.192.702	6.333.385	97

Ministrica je izmijenjeni Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrila 12. 7. 2022. godine.

Ministrica
Azra Sinanović



**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 09-11-395-7/22
Zenica, 24.11.2022.godine

**PREDMET: Odgovor na Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2021. godinu,
dostavlja se**

Na osnovu Vašeg akta broj: 07-11-2-3047-8/21 od 28.09.2021. godine u prilogu kojeg ste nam dostavili Izvještaj o finansijskoj reviziji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu, a radi odgovora o poduzetim radnjama radi prevazilaženja slabosti, neregularnosti i prekršaja koji su identifikovani u Izvještaju.

1. Odgovor na tačku 4. Finansijsko upravljanje i kontrola

Vezano za Vašu preporuku iz Izvještaja obavještavamo Vas da je ovo ministarstvo potpisalo Ugovore sa Agencijom FMC za izradu platforme za FUK i za izradu mape procesa. U toku mjeseca avgusta sačinjena je radna verzije mape procesa, i dostavljena ovom ministarstvu na dopune, te da je potom održan sastanak u prostorijama Ministarstva s ciljem dopunjavanja radne verzije dostavljenog dokumenta, koji u finalnoj verziji treba biti isporučen Ministarstvu do kraja godine. Slijedom navedenog, do kraja 2022. godine ovo ministarstvo će u cijelosti otkloniti ovaj nedostatak, odnosno postupati u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH. (Prilog 1.)

Što se tiče preporuke koja se odnosi na kontinuirano ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH, Ministarstvo se očituje da će u cijelosti postupiti po datoj preporuci te izvršiti ocjenjivanje zaposlenih.

Što se tiče preporuke koja se odnosi na pogrešno popunjen obrazac Izjave o fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo se očituje da će u cijelosti otkloniti uočeni nedostatak, te da će Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

2. Odgovor na tačku 5. Obavljanje poslova iz okvira nadležnosti Ministarstva

Oblast rada

Vezano za preporuku datu u okviru tačke 5. Obavljanje poslova iz okvira nadležnosti Ministarstva-Oblast rada, a koja se odnosi na pravovremeno pokretanje i realizaciju aktivnosti u oblasti podrške zapošljavanja koje su predviđene Programom rada, očitujemo se da je data preporuka u cijelosti ispoštovana, te da su u 2022. godini pravovremeno planirane i realizirane



aktivnosti u oblasti podrške zapošljavanju, na način da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog ovog ministarstva dala saglasnosti za realizaciju dva projekta zapošljavanja koja se realiziraju u saradnji sa JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona. (Dokaz: Prilog 2.)

Oblast socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom

Preporuke date u okviru tačke 5. odnose na sljedeće:

- Osigurati uslove za vršenje revizije svih prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i vršenje nadzora nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite i općinskih službi za socijalnu zaštitu na području Kantona.

Preporuka je uvažena te shodno tome izvršena je izmjena Sistematizacije radnih mjesta i raspisani su konkursi za radna mjesta kojima je definisano obavljanje revizije svih prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i vršenje nadzora nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite i općinskih službi za socijalnu zaštitu na području Kantona.

- Isplate naknada jednokratne novčane pomoći evidentirati u elektronskoj bazi za naknade po propisima iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodica sa djecom (SOTAC), u skladu sa odredbama Zakona o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi.

U ministarstvu je sačinjen plan nabavke dodatne informatičke opreme kako bi softverski bilo moguće pristupiti obavljanju ovog zadatka. (Dokaz: Prilog 3.)

Oblast raseljenih lica i izbjeglica

Vezano za preporuku datu u okviru tačke 5. Obavljanje poslova iz okvira nadležnosti Ministarstva-Oblast raseljenih lica i izbjeglica, a koja se odnosi na uspostavu osnovne evidencije o raseljenim licima i povratnicima s područja Kantona, očitujemo se da Ministarstvo preduzima radnje s ciljem ponovne uspostave DDPR bazi podataka, odnosno da smo kontaktirali ovlaštenu osobu u Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglice, prema čijoj uputi smo sačinili dopis prema svim općinskim/gradskim službama nadležnim za raseljena lica, da se pismeno očituju o tehničkom stanju računara na koje je prvobitno bila instalirana predmetna baza. Ministarstvo će nakon objedinjavanja podataka dobivenih od nadležnih službi, sačiniti objedinjen akt kojim će se obratiti informatičkoj službi resornog Federalnog ministarstva s ciljem otklanjanja tehničkih problema i reuspostave baze i osiguranja kontinuirane razmjene podataka. (Dokaz: Prilog 4.)

3. Odgovor na tačku 7. Finansijski izvještaj

Preporuka 7.1.2.4.

Vezano za navedenu tačku Izvještaja, a koja se odnosi na utvrđivanje kriterija za raspodjelu kapitalnih transfera, ovo ministarstvo vas informiše da je već ispravilo uočene nedostatke i donijelo Pravilnik o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za odabir korisnika projekata obnove infrastrukture i stambenih objekata raseljenih lica i povratnika na području Zeničko-dobojskog kantona i mjestima povratka raseljenih lica koja su imala status raseljenog lica na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 8/22) i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka za odabir korisnika projekata obnove infrastrukture i stambenih objekata raseljenih lica i povratnika na području Zeničko-dobojskog kantona i mjestima povratka raseljenih lica koja su imala status

raseljenog lica na području Zeničko-dobojskog kantona broj: 09-02-3120-1/22 od 21.10.2022.godine. Pravilnik, osim što je objavljen u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona, objavljen i na službenoj web stranici Ministarstva i da je dostupan javnosti, isti je dostavljen svim općinama/gradovima, tako da je ispoštovan princip transparentnosti.

Također naglašavamo da su sredstva sa Kapitalnih transfera u toku 2022. godine raspoređena na osnovu navedenog Pravilnika. (Dokaz: Prilog 5.)

Preporuka 7.2.2

U vezi preporuke koja se odnosi na iniciranje aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti radova izvršenih na zgradi u Radakovu, te u skladu sa utvrđenim izvršiti povećanje vrijednosti objekta, Ministarstvo se očituje da će Komisija za popis za 2022. godinu postupiti po preporuci, te utvrditi vrijednost do sada izvršenih radova na i u zgradi zgradi u Radakovu, te u skladu s tim izvršiti uvećanje vrijednosti zgrade.

Preporuka 7.2.3

Vezano za preporuku koja se odnosi na obezbijedenje dokumentacije koja potvrđuje iskazana kratkoročna razgraničenja u finansijskim izvještajima, ovo ministarstvo nije uspjelo dobiti od Ministarstva finansija dokumentaciju kojom bi potvrdili da se iznos od 165.866 KM iskazan na kontu kratkoročnih razgraničenja odnosi na ista. Ovo ministarstvo je spremno da otkloni navedeni nedostatak odmah nakon što nam Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona dostavi potrebnu dokumentaciju kako bismo mogli konstatovati o kojim tačno prihodima/donacijama se radi i iz kojeg perioda datiraju, te da nakon toga možemo poduzeti odgovarajuće aktivnosti i knjiženja.

Preporuka 7.2.4.

Vezano za datu preporuku, ovo ministarstvo je već poduzimalo mjere u vezi rješavanja iste slabosti, postupajući po vašem aktu o nalazima i preporukama broj: 07-11-2-3047-2/21 od 07.01.2022. godine, tako što smo se pismeno obraćali Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, sa zahtjevom da nam se dostavi instrukcija o načinu provođenja korektivnih knjiženja, a s ciljem otklanjanja ove slabosti. Kako Ministarstvo finansija nije ovom ministarstvu dostavilo odgovor, kako na akt broj: 09-11-395-2/22 od 02.02.2022. godine, tako i na Urgenciju na isti akt broj: 09-11-395-3/22 od 25.02.2022. godine, to smo bili primorani da dostavimo i ponovnu urgenciju na akt broj: 09-11-395-4/22 od 13.09.2022. godine. Činjenica je da slabost nije otklonjena, ali ovo ministarstvo ima za potrebu da se izjasni da je spremno da otkloni navedeni nedostatak i da će to uraditi odmah nakon što nam Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona dostavi uputu.

Preporuka 7.2.5 Izvještaja

Vezano za datu preporuku očitujemo se da će se član Komisiji za popis iz ovog ministarstva imenovati u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Federacije BiH.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1x Naslov

1x a/a

MINISTRIČA

Azra Sinanović

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kućukovići br. 2

Telefon: 032/460-680; Fax: 032/460-682; e-mail: min.rad@zdk.ba



Na osnovu člana 27. stav (6) Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, broj: 09-30-2825/22 od 26.04.2022. godine, a u vezi sa konačnim Izvještajem o finansijskoj reviziji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu, broj: 01-02-07-11-2-3047-7/22 od 28.09.2022. godine, donesenog od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, ministar Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, d o n o s i

N A R E D B U

o otklanjanju slabosti uočenih od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine

I

1. Preporuka koja se odnosi na okončanje postupka izrade platforme za FUK i za izradu mape procesa od strane Agencije za FMC, zadužuje se **Adisa Jerković** – rok 31.03.2023. godine.
2. Preporuka koja se odnosi na kontinuirano ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH, zadužuju se **rukovodeći državni službenici** u Ministarstvu – rok za ocjenjivanje kontinuirano u skladu sa navedenim zakonom.
3. Preporuka koja se odnosi na pogrešno popunjen obrazac Izjave o fiskalnoj odgovornosti, treba biti u cijelosti otklonjena te Izjava o fiskalnoj odgovornosti mora biti sačinjena u skladu sa Pravilnikom o obliku, saržaju, načinu popunjavanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti, zadužuje se **Katkić Dijana** – rok 31.03.2023. godine.
4. Preporuka o evidenciji isplaćenih naknada jednokratne novčane pomoći u elektronskoj bazi za naknade po propisima iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodica sa djecom (SOTAC), u skladu sa odredbama Zakona o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi. Sačiniti plan nabavke dodatne informatičke opreme kako bi softverski bilo moguće pristupiti obavljanju ovog zadatka, zadužuje se **Edin Arnaut** – rok 31.03.2023. godine.
5. Preporuka koja se odnosi na uspostavu osnovne evidencije o raseljenim licima i povratnicima s područja Kantona - potrebno je prikupiti podatke općinskih/gradskih službi nadležnih za raseljena lica i izbjeglice, te uspostaviti internu evidenciju podataka, obzirom na tehničke ne mogućnosti za reuspostavu DDPR baze – zadužuju se **Vildana Kondić i Kovačević Sadeta**, rok 30.06.2023. godine.
6. Preporuka koja se odnosi na utvrđivanje vrijednosti radova izvršenih na zgradi u Radakovu – utvrditi povećanje vrijednosti objekta na osnovu dosadašnjih ulaganja – zadužuje se **Adisa Jerković i Komisija za popis za 2022. godinu**, rok 31.03.2023. godine.

7. Preporuke 7.2.3. i 7.2.4. koje se odnose na kratkoročne obaveza i razgraničenja odnosno izvore sredstava – potrebno u saradnji sa Ministarstvom finansija otkloniti uočeni nedostatak – zadužuje se **Edin Arnaut i Rečević Lejla**, rok 31.01.2023. godine.

II

Naredba stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 09-11-395-8/22

Datum, 10.01.2023. godine

10/10/23
Dostavljeno:

1x Zaduženim uposlenicima

1x a/a

MINISTAR

Zlatko Jelić